

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 28.— Cor.
 Pe jumătate an 14.— "
 Pe 3 luni . . . 7.— "
 Pe o lună . . . 2.40 "
Pentru Românii și străinătate:
 Pe un an . . . 40.— franci
Telefon
 pentru oraș și interurban
 Nr. 750.

REDACȚIA

ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi N-rul 1/a
INSERTIUNILE
 se primesc la administrație.
 Mulțumite publice și Lee deschis costă șirul 20 fil.
 Manuscrise nu se in- napolază.

ROMÂNUL

Glasul scriitorilor.

— Ignotus. —

Intr'unul din numerii din urmă ai ziarului „Világ” sub titlul „In fața Parisului” scriitorul Ignotus publică un articol care oricât ar fi de austrofil, e totuși remarcabil pentru obiectivitatea judecății și mai ales pentru sentimentul de dragoste cu care privește scriitorul marile valori culturale dăruite omenirii de geniul francez.

— „Aud deja dela al patrulea om — zice Ignotus, — că Francezii-s nebuni, dacă nu evacuiază Parisul, că sunt nemernici, dacă silesc pe Nemți, să le bombardeze orașul lor dumnezeesc. Și-am putut auzi în două-trei variante independente una de alta, cum își închipuiesc unii ce are să fie când va intra împăratul în Paris: călare pe un cal negru cum e cărbunele sau alb ca zăpada are să se oprească în Place de la Concorde și într'o limbă neaoș franceză cu glas sonor are să țină o vorbire:

„Francezi, popor glorios, n'am venit aici ca dușman ci ca prieten al vostru, — voi m'ați silit să scot sabia împotriva voastră, dar greșeala aceasta ați îndreptat-o, că v'ați apărat ca semizeii, — ne-am încercat unii pe alții și acum soartea ne arată, că locul nostru e alături în fruntea culturii, în fruntea omenirii, împreună în fruntea lumii”.

„Acestea fără îndoială sunt fantazii naive, — așa de naive cum nu pot fi decât omenii înțelepți, — așa de naive cum nu poate fi decât realitatea. Naive ca zicările banale, cari tocmai de aceea ajung banale, pentru că întrânsele e un adevăr ce se vedește în fiecare

clipă. Noi avem acum toate motivele de-a fi mândri pe Francezi. Și în fața lui Dumnezeu și în fața oamenilor e just, să privim cu bucurie înfrângerea și doborârea lor. În întâiele zile, când așa de repede îi ajungeau loviturile, ca pe tângăul care s'a apucat la bătaie cu un șampion de box: de fapt sentimentul acesta îl aveam și eram cuprinși de o bucurie sănătoasă, conștientă și sinceră, când vedeam pierderile lor. Dar, știe Dumnezeu: cu cât e mai serioasă primejdia ce amenință poporul francez, cu atât e mai mică bucuria aceasta. Cu cât e mai adâncă prăpastia ce se deschide în fața lor, cu cât e mai neîndurată singuranța care-i mână la marginea acestei prăpăștii, cu atât mai mare milă ne cuprinde sufletele. Ba mai mult: teamă. Nu doar că ar fi și în noi stupida credință deșartă, care spăimântându-se de creșterea puterii germane, vără în ticăloșii și josiicii popoarele apusene. Nu — noi tot așa de puțin ne temem de Nemți, cum ne temem de noi înșine. Dar ne temem, că se poate pierde din lume acel ceva bun, care se numește spirit francez, felul francez de a fi. Oarecum avem sentimentul că acest spirit francez e în mâni rele în mâinile francezilor, și că n'ar trebui distrus ci dat în grija unor mâni mai tari și mai cuminiți. Gândul acesta e exprimat în teama, că Francezii poate n'o să-și bată așa de mult capul cu păstrarea Parisului, precum ni-l batem noi. Iar în fantazia, că împăratul are să repete la Paris, ceea ce a făcut bunicul său la Königsgrätz: că întâi își zdrobește potrivnicul, dar numai ca după aceea să-l primească prieten: în fantezia aceasta e severitatea aceea plină de dragoste care simte că într'un fel oarecare ar trebui pus sub tutorat copilul acesta glorios, care lăsându-se

pradă momelilor engleze și rusești a dovedit în deajuns, că nu mai poate fi adevărat paznic al intereselor sale. Rusul: dorim să fie zdrobit și nimic. Englezul: să fie făcut și de rușine. Francezului însă nu-i dorim nici pieirea, nici înjosirea. Nu dorim decât să i se dea o lecție, să fie trezit din visuri la realitate, ceea ce, zădarnic, nu se poate întâmpla altfel, decât dacă dă nițel cu capul de perete. Francezii s'au îmbătut de cuvintele lor proprii. Dar e minune asta? Cine mai are astfel de cuvinte? — Trebuiau treziți și iată s'a întâmplat. Nu e însă în interesul nimănui, să se zvârcole în sânge acest popor, care poate privi asupra unui trecut atât de glorios. Se spune că „Le Temps”, care asemenea englezescului „Times” agitase fără nici un scrupul pentru războiul german, acum bate coarde de pace.

„Poate cântecul acesta parisian sau bordeloz e tot așa de naiv ca și fantazia budapestană despre discursul francez al împăratului german. Dar faptul că noi, în situația noastră extrem de gravă când Rușii-s în Galiția și biruințele noastre le putem zmulge numai cu sfurtări supraomenești, noi avem vreme, să ne gândim, ce se întâmplă cu Francezii, — faptul că dintre Francezi aceia, a căror ură și teamă și gelozie fără rost ar trebui să crească sub impresia biruințelor germane, și asupra cărora ar trebui să aibă înrăurintă încurajările engleze și rusești, că Francezii aceștia se pot gândi acum la pace: faptele acestea dovedesc că în situația de azi, în suflete trăiește sentimentul, că Europa continentală e ceva întreg, se ține de olaltă, țările ei ar trebui să stea alături spre apus împotriva nesătulului egoism englez, spre răsărit împotriva celui rusesc. Francezii au căzut jertfă acestui egoism, când

Victor Stanclu.

Plantele de leac.

5. Măsălărița.

(Hyoscyamus niger L.) numită în unele locuri Nebunarița și Sunătoare e tot atât de cunoscută ca și cele amintite mai înainte. Florile galbene cu vinișoare violete, și fructele, cari parcă ar avea pe cap o coroană regală, fără să mai amintim mirosul neplăcut și imbatător, fac să bată din depărtare la ochii oamenilor. Se găsește pe lângă drumuri, case părăsite și ruine, printre gunoaie și locuri neumbrate. E una dintre cele mai veninoase ierbururi. Chiar și numai mirosul imbată și produce dureri de cap. Conține un venin al nervilor, așa încât în cantități mici e liniștitor, alinător de suferințe, dar în cantități mai mari narcotizează, ucide.

Numirea populară a primit-o dela întrebuintarea ei de către poporul nostru: O parte din rădăcină o ține între mâsele ca să-i aline durerile. Veninul măsălăriței omoară nervul și durerile încetează; dar e un procedeu periculos.

In caz de înveninare se dă bolnavului să vomeze și chemăm medicul. Apoi din timp în timp se dă cantități mici de beuturi acrite cu oțet de vin, cafea tare, și compresuni reci.

Cu toate că se găsește în tot locul, e foarte căutată așa încât e vrednică să fie culeasă.

Frunzele se culeg în timpul înfloririi. E bine să secerăm planta și acasă despoim frunzele de pe tulpină, și așternute subțire le uscăm în podul casei sau alt loc umbros. Cu cât sunt mai verzi frunzele, și cu cât sunt mai curat uscate cu atâta au preț mai bun. 100 kgr. se vând între 24—60 cor. Sămânța se adună înainte de deschiderea capsulelor, în cari se află. Taiem capsulele, le lăsăm să se usuce, și apoi le îmblățim, cernem sămânța și o punem în saci. O sută kgr. se vând cu 40—48 cor.

Tot atât de veninoasă e și

6. Ciunăfaea.

(Datura Stramonium L.) numită în unele locuri Bolândarița Ciună-feti, Laurul, Mărul-porcului, Turbarea. Se cunoaște foarte ușor pe capsula cu țepe noi (seamănă cu căstana sălbatică) și florile mai albe. Se caută, se culege, se usucă, și se vînde ca și măsălărița. In caz de înveninări cu Ciunăfaea pe lângă medicamentele amintite la măsălărița, se mai poate lua și oleiu de ricin sau alte oleiuri.

7. Pelin-alb.

(Artemisia Absintium) (Pelin bun) e o plantă foarte cunoscută cu florile ei galbene, mirositoare și amare, cu frunzele lănoase. În medicină e întrebuințat pentru veninul ce-l conține deosebi frunzele. Cu frunzele și vârfurile plantei se fabrică un fel de liqueur numit „absint” iar pus în vin îl transformă în „pelin”. Poporul

il întrebuințează ca medicină populară la răni: spălare cu apă de pelin fierț. In rachiul se bea ca să ajute mistuirea și să îndrepteze stomacul. Atât de mult se crede în puterea lui vindecătoare, încât în cazuri de epidemii, țărani în unele părți îl poartă la brâu ca să fie ferit de boală. Prețul pelinului variază din an în an.

8. Florile de teiu.

(Filia grandifolia T. parvifolia) de asemeni sunt bine plătite în farmacie. Dar chiar și ca medicamente de casă sunt de folos. Ceaiul se întrebuințează la răceli, guturai, tuse. Florile lăsate mai mult timp în apă dă acesteia un miros plăcut și se întrebuințează în contra pișturilor și căderii părului. Tot așa se pot valora:

9. Florile de soc.

(Sambucus nigra L.) imbată cu mirosul lor plăcut și atrag atențiunea tuturor la tufa din marginea grădinii, sau din păduri și mărăcinișuri, pe unde crește socul. Infloresc pe la sfârșitul lui Maiu și începutul lui Iunie. Indată ce florile sunt desvoltate se adună, lăsându-le cotoarele scurte și se usucă la umbră. Florile bine uscate au culoare galbină aurie. 1 kgr. de flori se plătește cu 45—50 fil.

Ca leac de casă socul e des întrebuințat. Ceaiul din flori linișteste nervii, curăță sângele, curăță stomacul și îndepărtează sudorile. Pentru însușirea aceasta nu prea e bine să dăm ceaiuri de soc bolnavilor de friguri. Se între-

Prețul unui exemplar 10 fileri.

au ascultat de ademenirile lui, și din vanitate i-au intrat în slujbă dându-i bani și arme, și și-au părăsit interesele lor propriu, care-s identice cu interesele lumii, ale omenirii, ale culturii. Locul poporului francez e acolo, unde i l-a fixat situația lui geografică: în fruntea continentului european.

„Împăratul acela mare și înțelept și înflăcărat, pe calul căruia e și pusă șeaua ca să-și ducă stăpânul în Place de la Concorde, împăratul acesta, totdeauna așa a simțit. De când e împărat, într'acolo și-a îndreptat toată truda, — câte odată ajungea până la înjosirea de sine în căutarea toanelor vecinului său îndărătnic. Zadarnic s'a trudit, a jertfit și a fost politicoș, — francezul a trebuit să-i simtă mai întâi pumnul, ca apoi să se împace cu strângerea lui de mână. Dar în lume viază sentimentul, că nu mai poate zăbovi mult, ideea Confederației Europene, și cu cât pare mai utopică în zilele grele prin cari trecem, cu atât mai mult o desvultă și o apropie de realizare zilele acestea. În fața Parisului stă acum răboiul, primejdia, catastrofa. Și avem senzația că mai curînd sau mai târziu, dar cu siguranță: în fața Parisului se naște pacea, siguranța și sănătatea”.

Astfel grăiește omul culturii serioase în orientul budapestan. Ca orice scriitor, e un vizionar incorrigibil, dar tocmai de aceea poate că pătrunde realitatea cu mult mai adînc decât mulți stăpâni de cifre și hărți strategice...

Haeckel despre conflictul European.

Cunoscutul profesor octogenar Ernst Haeckel publică în ziarul „Jenaer Volksblatt” un articol, în care demonstrează culpabilitatea Angliei, care singură a deslanțuit marele conflict actual amenințând astfel întreaga cultură a omenirii pentru scopuri pur egoiste. Demonstrând iubirea de pace a monarhilor țării triplicei, Haeckel arată ce pierderi de valori culturale va suferi toată omenirea în zilele no-

stre, pierderi pentru care acei cari au cauzat ca-tacizmul pot fi cu drept cuvânt desemnați ca cei mai mari criminali ai istoriei.

Haeckel demonstrează că nici Rusia, care a început atacul contra triplicei, cauzând prima declarație de război, nici Franța, aliata ei atât din cauza legăturilor financiare, cât și prin cererea de revanșă, nu poartă vina pentru catastrofa actuală. Singură Anglia este în cea mai mare parte responsabilă pentru începutul războiului. „Perfidul Albion” a cărui politică vicleană reprezintă în cel mai înalt grad naționalismul fără scrupul, egoismul brutal național, a pus cu această ocazie din nou în acțiune „morală practică” de a întări numai și numai imperialismul britanic. Ziua de 4 August va rămănea în veșii vecilor una din zilele cele mai negre a Angliei, deoarece în aceeași zi guvernul englez a produs declarația de război către Germania, pe care o pregătise de mult.

Nu mai prin acest fapt, numai din vina Angliei s'a născut războiul mondial cel temut.

Spre sfârșitul articolului, Haeckel reaminteste legăturile sale cu savanții englezi și declară că are mai înaltă admirație pentru uriașa muncă culturală a Angliei.

Vorbește despre relațiunile sale cu Charles Darwin, Thomas Huxley, Alfred Wallace, Iohan Lubock și cu alți savanți englezi. La aceștia, precum și la mulți alți bărbați de frunte ai științei ar fi cunoscut părțile excelente ale caracterului național britanic. Toți cunoșteau și apreciau firea și științele germane. Ei ar fi condamnat în modul cel mai aspru cu totii, dacă ar mai trăi, năpustirea miselască a Angliei asupra Germaniei.

De câte ori nu am constatat împreună”, spune Haeckel, „că cele două națiuni surori germane trebuie să muncească, strâns legate, spre cele mai înalte ținte culturale. Și iată o ruptură în mod barbar această legătură”.

Anglia este în primul rând culpabilă de crima capitală de a fi pregătit de ani de zile acest război fără seamăn în modul cel mai mișelosc spre a-l porni apoi cu ajutorul Rusiei, propriul său inamic periculos. Să sperăm că nemeza le va aduce răsplată dreaptă pentru aceasta și că phenixul înfinit al genului german va renaște mai întărit și mai generos din cenușile acestei văpăi lumeste.

buintează des la răceli, la tuse, catar de piept, iar vaporul ceaiului la dureri de urechi și umflături la grumazi. Florile muiate în lapte ferbinte dau lapte de gurgarizat la aprindere de grumazi și la gâcl. Florile bine uscate, cusute în o periniță, (câte odată mestecate cu flori de mușetel), și încălzite, se pun la dureri de dinți, urechi, durerile corpului inferior, provenite din răceli și la aprinderi reumatice.

Am văzut adesea punându-se coaja verde a socului la arsuri și la aprinderi de ochi.

10. Mușetelul.

(Matricaria Chamomilla L.) numit și Romoniță se deosebește de alte flori cu aceeași înfățișare, cum e Aurată sau Ochiul-boului, și Romonița de câmp, prin mirosul ei puternic și prin cotorul gol care poartă floarea. (La Aurată și Romonița de câmp cotorul e plin. (Mușetelul e una dintre plantele, cari le culege și poporul nostru ici-colea, fiind foarte căutate. Se găsește pe câmp pe lângă drumuri, și începând de pe la mijlocul lunii Maiu, se pot culege florile până Toamna. Florile le culegem (cotoarele cât se pot de scurte) până când nu sunt prea coapte, ca să nu se scuture când se usucă, și le ducem în un loc umbros, îngrijind ca și uscate să-și păstreze culoarea naturală.

Ca leac de casă mușetelul e între cele mai cunoscute plante. Ceaiul îndepărtează sudorile, alină durerile, încălzește și întărește stomacul și e întrebuințat la răceli, colică, dureri de stomac, năvălirea sângelui în cap sângerări de mîtră, dureri reumatice. Spălări cu ceaiul de mușetel sunt des întrebuințate la bube, curgere de urechi, răni cari se vindecă cu greu, chiar cele provenite din boale venerice; iar la copii mici e foarte bine să se spele ochii cu ceaiul recit. La

dureri de măsele provenite din receli se alină durerea dacă ținem ceaiul cald în gură. Tot pentru durere de măsele se pun florile în o periniță se încălzesc și se pun pe falcă; „parcă ai lua durerile cu mâna”.

În farmacii sunt des întrebuințate așa încât în cazuri că avem cantități mici, le putem valoriza în cea mai apropiată farmacie.

11. Coada-șorecelului.

(Achillea millefolium L.) în Bănăt se numește Alunele și Sorocină; crește prin livezi pe lângă drumuri pe marginea pădurilor, cu flori albe-roșietice. O buruiănă de leac des întrebuințată în medicină și ca leac de casă. Fiind că se găsește atât de des, nu e chiar bine plătită, dar valorizarea ei socotind că se poate culege fără nici o greutate, tot va putea aduce un câștig multămitor celor ce o usucă.

Leacuri de casă: Ceaiul e neîntrecut la dureri de rinichi, ficat, slăbirea beșice; în contra tusei și a catarului, e un leac bun în contra hemoroizilor, malariei, reumatismului și sângerărilor, întărește stomacul și nervii. Bănățenii vindecă cu coada șorecelului alunele de pe față. În unele locuri e întrebuințată pentru curățirea sângelui și pentru vindecarea boalelor femeiești. Câte o babă „mestera” spune adevărate minuni, despre vindecările făcute cu această „iarbă-a-noastră”.

La tăieturi, bube și rane se pune frunza și se leagă.

În unele sanatoare se pune în apa de spălat coada șorecelului și se zice că înalbește pielea și acelaș fel de întrebuințare l'am văzut la o fată pe care o numeau „frumoasa satului”. Cercetând mai de-aproape poate am afla că se întrebuințează pentru multe alte metehne.

Sfințirea bisericii din Sinersig.

Duminecă în 24 August a. e., bravilor și harnicilor credincioși ai comunei bis. gr. or. rom. din Sinersig, li s'a împlinit o veche și arzătoare dorință, adică: sfințirea lăcașului D-zeesc, ridicat din partea acestor credincioși evlavioși, sub conducerea zelosului și iubitorului lor conducător, a preotului Vichentie Pirtea.

Aceia cari cunosc istoria acestei comune bisericesti, starea ei de mai înainte, sărăcia și transformările prin cari au trecut în deceniul din urmă, precum și năcăzurile și șicănările credincioșilor noștri gr. or. român, — aceia vor recunoaște și vor ști prețui însemnătatea actului măret, săvârșit prin sfințirea bisericii din Sinersig.

Această comună bisericescă rămăsese fără școală și fără biserică. În lipsa de conducători harnici, credincioșii comunei acesteia și-au fost părăsit cu totul școala confesională, învoindu-se a contribui la susținerea școlii de stat din localitate.

Venerabilul consistor diecesan, văzând pericolul ce amenință această comună bisericescă, a trimis pe harnicul preot Vichentie Pirtea cu însărcinarea, ca să scape această comună dela păire.

Acești zeloși apostoli, în scurt timp, nu numai că au întors credincioșii de pe căile lor rătăcite, ci prin zelul, conștiințiositatea, punctualitatea în serviciul și prin progresul arătat în școala confesională, și-au câștigat iubirea și încrederea netărmurită a credincioșilor lor, ba chiar și a concetățenilor maghiari din comună, cari începuseră a-și trimite chiar și pruncii la școala confesională română.

Astfel, preotul Vichentie Pirtea, ajuns în scurt timp stăpân pe situație a ridicat o școală confesională spațioasă și binearanțată cu locuință învățătoarească, iar acum a zidit o biserică pompoasă și traică, într-o preamărirea lui Dumnezeu.

Iată, ce poate face un preot la locul său și o învățătoare zeloasă și harnică!

Prea Sfinția Sa domnul episcop Dr. E. Miron Cristea fiind împiedecat a îndeplini, în persoană, actul sfințirii bisericii, a binevoit a încredința cu săvârșirea acestui act solemn pe însuși preotul local Vichentie Pirtea.

Această rară distincție din partea P. S. Sale a și meritat-o pe deplin inimosul păstor sufletesc, al acestor comune bisericesti.

Afară de părintele Vichentie Pirtea, preoții celebranți la actul sfințirii și Sfta Liturghie au fost d-nii: Simeon Blajovan, Hodos; Gheorghe Costescu, Racovița; tânărul preot din Valea-mare, a cărui nume, cu părere de rău, mi-a scăpat din memorie și Valeriu Blajovan, Căpăt. Răspunsurile le-a executat tinerimea școlară.

La actul sfințirii precum și la sfta liturghie, au asistat întreaga comună, mic și mare, toți în haine de serbătoare, cu fețe vesele și multămie în internul lor, că după atâtea greutăți și jertfe, dorința lor ferbinte, visul lor, de a avea o biserică, — s'a împlinit.

Au mai luat parte la sfințire, din partea administrației: notarul și medicul cereual, întreagă antistie comunală, mulți fruntași și popor din comunele învecinate și o cunună frumoasă de dame și domnișoare.

După sfințirea apei și a untului de lemn, săvârșită afară, înaintea bisericii, s'au făcut incunjurarea, stropirea cu apă sfințită și ungerea cu unt de lemn a bisericiei, pe din afară, apoi stropirea lăuntrică, precum și rugăciunile obișnuite și preserise la actul sfințirii.

La priceasnă, părintele Costescu cetește literile P. Sale dlui episcop Dr. Miron Cristea, adresate preotului local Vichentie Pirtea și poporului credincios, din incidentul sfințirii bisericii.

Cuvintele calde și pline de învățături morale, prin cari bunul arhipăstor îndeamnă credincioșii să-și păstreze și apere limba, legea, patria și tronul, scot lacrimi de bucurie din ochii credincioșilor. La finea pastorelei credincioșii aclamă pe P. S. Sa cu strigăte de: „Să trăiască!”

Urmează predica instructivă și foarte potrivită actului sfințirii, a părintelui Vichentie Pirtea. D-sa, după ce face istoricul bisericilor din vechime, arată însemnătatea bisericilor din timpul prezent, îndeosebi la poporul nostru, care numai prin biserică sa națională, a existat ca popor, în decursul veacurilor trecute și va putea exista și în viitor.

Predica rostită cu vervă oratorică a stărnit adâncă impresie asupra ascultătorilor.

La finea liturghiei s'au făcut rugăciunile preserise pentru biruința armatelor din război, cari rugăciunii au scos lacrimi din ochii părinților, soțiilor și rudeniilor

flăcăilor noștri
varșă sângel

Părintele
lor, cari au
lor materială
Afară de aru
sericii, care
200 cor., au
nate pentru
evlaviosul e
cor. pentru

D-zeu să

Preoții ce
apoi invitați
tea, unde in
nut un sear
sului preot V
Octavia Pir

Ne-am de

în convinger
porul, cum e
Sinersig am
și brav.

Tot înain

DANK

Viena.

corespond
lor noastr
mare ordi
tea dușma
tras ca vi
și peste 10
alese din
e admirab
matele lu
mata cent

N

Berlin
toarele de
în nou

pregătiri
băcie s'au
boaiete de
armatei r
va alta cl
veleze de
va face i
mata aus
sivă și m
ceasă. Ne
tovarăș d

Berlin

gemenite
veniment

Noua

proape 1

conturbat

unde arip

bil că ai

trucă dup

pele lui

pei stâr

Planul fr

mane vo

dat, s'a c

rizenii a

Se mai ș

o luptă în

est dela

răul Gra

teritoriu

de punct

Linia Ma

Chalon,

stre.

Situa

vrie, du

sudestic

Ar

Ourcuq,

din

flăcăilor noștri viteji, cari departe, în țări străine, își varsă sângele pentru patrie și tron.

Parintele Pirtea cetește în fine numele donatorilor, cari au jertfit sume enorme, în raport cu starea lor materială, pentru zidirea și înfrumșetarea bisericii. Afară de aruncul general preliminar pentru zidirea bisericii, care s'a urcat la singuratică până la suma de 200 cor., au donat benevol mulți creștini sume însemnate pentru înfrumșetarea bisericii. Amintesc aici pe evlaviosul creștin, economul Blaju, care a donat 500 cor. pentru cumpărarea unui clopot.

D-zeu să le răsplătească însuși!

Preoții celebranți, precum și alți onorațorii, au fost apoi invitați la masa ospitală și bogată a părintelui Pirtea, unde învățătorul M. G. Crăciun din Hodos, a ținut un scurt toast în sănătatea eroilor zilei; a zelosului preot Vichentie Pirtea și a neobositei învățătoare Octavia Pirtea.

Ne-am depărtat apoi, plecând fiecare din noi întărit în convingerea, că precum sunt conducătorii, așa e poporul, cum e poporul așa sunt conducătorii. În comuna Sinersig am găsit conducători zeloși și un popor bun și brav.

Tot înainte cu Dumnezeu!

M. G. C.

Războiul.

DANKL ȘI AUFFENBERG COLABOREAZĂ CU CENTRUL ARMATEI.

Viena. — Ziarul „Die Zeit” este informat de corespondentul său de război: retragerea trupelor noastre în noile poziții s'a făcut în cea mai mare ordine și fără nici o controlare din partea dușmanului foarte istovit. Trupele s'au retras ca victorioase ducând cu ele 80 de tunuri și peste 10,000 de prizonieri. Noile poziții au fost alese din cauze strategice. Dispoziția trupelor e admirabilă, cu toate că vremea este rea. Armatele lui Dankl și Auffenberg s'au unit cu armata centrală.

NOUA NOASTRĂ OFENSIVĂ.

Berlin. — „Vossische Zeitung” scrie următoarele despre armata austro-ungară:

În noua sa poziție armata austro-ungară face pregătiri pentru ofensivă. Cu extraordinară dibăcie s'au luptat trupele austro-ungare în războaiele de până aci cu forțele preponderante ale armatei rusești. Comanda militară austro-ungară va afla chipul și mijlocul prin cari va ști să ni vezeze deosebirea numerică. Dacă aceasta se va face în timpul cel mai apropiat, atunci armata austro-ungară păsește într-o nouă ofensivă și nu putem sta la îndoială că va fi succasă. Neclintit ne încredem în viteazul nostru tovarăș de arme.

În preajma Parisului.

Berlin. — Semioficiosul „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” scrie următoarele despre evenimentele de pe câmpul de război francez:

Noua luptă mare decurge pe un front de aproape 125 de kilometri. Punctul cel mai neconturbat este Nanteuil (spre nord dela Meaux) unde aripa germană a început ofensiva. Probabil că aici sunt postate trupele engleze, pentru că după cât s'a putut afla până acum, trupele lui French totdeauna au fost alipite aripelor stângi franceze, dinspre partea Angliei. Planul francez, în senzul căruia trupele germane vor lăsa Parisul la dreapta nebombardat, s'a dovedit iluzoriu deja înainte de ce parizienii ar fi auzit bubuitul tunurilor germane. Se mai știe că în preajma Parisului s'a încins o luptă inversunată pe linia ce duce spre nord-est dela Paris până la Marne, trecând peste râul Grandmorin care se varsă în Mare, peste teritoriul Vitry le Francois pe care-l consideră de punctul ostic extrem al frontului francez. Linia Marne care se întinde spre nord dela Chalon, a fost trecută deja de armatele noastre.

Situația armatelor în Franța.

Situația armatelor germane în 7 Septembrie, după ofensiva Francezilor în ținuturile sudestice dela Paris, a fost următoarea:

Armata lui Kluck de ambele părți dela Ourcq, în linia Nanteuil—louarre.

Armata lui Bülow între Louarre și Château—Thierry.

Armata lui Hausen între Château—Thierry și Dormans.

Armata principei'ui Albrecht de Würtemberg între Epernay și Châlons sur Marne.

Armata moștenitorului german spre sud dela Verdun.

Armata moștenitorului din Bavaria în linia Pont a Mousson—Nancy—Luneville.

Armata lui Heeringen în linia Luneville—Mülhausen.

În această linie, lungă de aproape 400 km. și care se întinde dela Paris până la Verdun spre vest-ost și dela Verdun în direcția dela nord spre sud, au ajuns Germanii cu cele 7 armate ale lor în 7 Septembrie și așa, luându-se ca pivot ținutul dela Verdun, s'a executat colosală schimbare de front spre stânga de către 5 armate germane, urmărind armatele aliaților, iar armatele moștenitorului bavarez și ale generalului Heeringen au ținut pe loc armatele de ost ale Francezilor. Urmărirea armatelor aliate s'a executat în consecință de către cele 5 armate franceze până la linia Paris—Verdun, peste râul Marne, repurtând asupra aliaților învingeri mai mari: la St. Quentin asupra armatei engleze, la Namur și Cambrai asupra a 8 corpuri din armata franceză, în Lorena moștenitorul bavarez a bătut alte 8 corpuri de armată. Concentrându-se armatele franco-engleze înfrunte pe linia Paris—Verdun, în sud dela râul Marne, și primind ele aci ajutoare au început ofensiva. Cea dintâi lovitură s'a încercat a se da la Meaux împotriva aripelor drepte a armatelor germane. În această luptă au luat parte și trupele din garnizoana Parisului. Această ofensivă a Francezilor a fost încoronată de succes, intrucât generalul Kluck a fost constrâns să-și retragă aripa dreaptă pentru ca să-și apere flancul drept. Prin operațiunea corectă a armatei de sub conducerea generalului Kluck a fost zădărnicită intențiunea Francezilor de a-i respinge pe Germanii dela Paris, — și aceasta mai cu seamă că Germanilor le-a succes a vări însemnate forțe la Creil și Seulis.

După zădărnicierea acestui plan al Francezilor tactica generalisimului Joffre probabil e ca să țină pe loc la Verdun armata moștenitorului german și prin o lovitură în mijlocul liniei germane din Champagne — dela Pouilleuse peste Vitry le Francois—Châlons sur Marne în direcția Reims — să pătrundă între armatele principelui de Würtemberg și cea a moștenitorului german și așa să rupă legătura dintre armatele germane din apus de celelalte armate. Intenția Germanilor era ca armata generalului trecând pe lângă Paris să împingă armatele franceze spre sudost și așa să le arunce de-adreptul în bratele armatelor moștenitorului bavarez și generalului Heeringen.

Acest plan al Germanilor n'a succes deocamdată, deoarece ei au fost siliți să-și lungească frontul până la Senlis—Creil. Astfel au putut lua ofensiva Francezii și acum se dau lupte inversunate pe linia Creil—Senlis—Nanteuil—Contomunier—SNezanne—Vitry le Francois (eventual Châlons sur Marne) pentru ca să fie zădărnicit planul Francezilor.

DE PE CÂMPUL DE RĂZBOI DELA MIAZĂ-NOAPTE.

Cartierul presei. — Cenzurată. — Istoricul pe scurt al noilor lupte este următorul: În 5 Septembrie trupele noastre cari s'au retras la Grodek pentru a se odihni după marile oboseli ale luptei dela Lemberg, primind ajutoare au atacat pozițiile rusești. Pe acea vreme armata lui Dankl plecase spre miază-zi deoarece numeroase trupe rusești încontinuu înaltau. În același timp am început lupta la Grodek, pentru ca în modul acesta să prindem pe Ruși între două focuri, la miază-noapte și apus. Însă Rușii și-au trimis puternicele trupe împreună cu armata lor principală împotriva lui Auffenberg și Dankl.

În 10 Sept. n. se vedea deslușit, că o puternică armată rusească înaintează și urmărește armata lui Dankl, iar o altă armată rusească dinspre miazănoapte înaintează între armata lui Dankl și orașul Lemberg. Tot atunci au avut loc lupte și cu armata rusească din ținutul Lembergului, unde ai noștri deși încet dar încontinuu cucerau teren.

Dar deoarece succesele noastre câștigate în lupta din față Grodekului erau amenințate, aceste trupe ale noastre, au fost retrase pe un teren mai prinos.

PREȘEDINTELE WILSON PENTRU PACE.

„Newyork Herald” scrie în editia din Paris că președintele Statelor-Unite, Wilson, deși cea dintâi încercare de a mijloci pacea nu l-a reușit, va face încurând din nou propunere statelor combatante pentru mijlocirea păcii.

Exportul României în Egipt dela 1 Ianuarie—31 Iulie 1914.

Abatorile României. — Raportul atașatului comercial din Belgia.

Direcțiunea generală a vămilor din Egipt publică buletinul comerțului exterior egiptean pe luna Iulie: Importul Egiptului, în cele dintâi șapte luni ale anului curent continuă a crește. Iată cifrele comparative, pe cei din urmă trei ani:

424.075.927 lei	— —	în 1914
392.181.481 „	— —	în 1913 și
353.901.337 „	— —	în 1912

Avem deci o creștere de 31.894.446 lei față de 1913 și de 70.174.590 lei față de 1912.

La acest import, România a contribuit cu:

15.576.799 lei	— —	în 1914
17.600.224 „	— —	în 1913 și
9.942.050 „	— —	în 1912

Constatăm o scădere la exportul României în Egipt pentru cele dintâi șapte luni ale anului curent de 2.023.425 lei față de anul 1913 și o creștere de 5.634.749 lei față de epoca corespunzătoare din 1912.

Iată principalele produse exportate de România:

	1914	1913	+ sau —
Făină de grâu	4.192.974	5.447.424	— 1.254.450
Petrol	5.394.807	6.622.453	— 1.227.646
Lemne	5.053.000	4.398.339	+ 654.661
Reziduri de petrol	487.010	936.412	— 449.002
Brânzeturi	339.785	195.670	— 144.115

Toate produsele românești au fost exportate în Egipt în cantități mai mici în anul acesta. Scăderile cele mai mari le găsim la făină de grâu și petrol.

Scăderea constatată la exportul de petrol se datorește scăderii exportului din ultima lună Iulie, când exportul petrolului românesc în Egipt a fost de 279.936 lei față de 953.704 lei în 1913, ceea ce face o scădere de 675.768 lei, adică peste 65 la sută. În schimb exportul de lemne s'a îndoit, 1567.616 lei în Iulie 1914 față de 733.095 lei în 1913.

Exportul făinei de grâu se menține la aceleași cifre, 264.617 lei în Iulie 1914 față de 315.264 lei în 1913. Dacă cifra exportului nostru total de făină este mai mică ca în anul trecut, aceasta se datorește în mare parte scăderii importului de făină de grâu în Egipt 113.903 tone în 1914 față de 121.109 tone în 1913. România contribuie cu 10 la sută din importul total de făină, 14.663 tone în 1914.

Abatorul de export în luna Iulie 1914. La abatorul de export dela Burdujeni s'a tăiat în cursul lunii Iulie 1914, în total 135 porci. Din carnea obținută s'au exportat 8266 kgr. în Austro-Ungaria.

Abatorul de export dela Turnul-Severin în luna Iulie 1914. În luna Iulie 1914, s'au tăiat la abatorul de export dela Turnul-Severin 32 porci. Din carnea obținută s'au exportat 3025 kgr. în Ungaria.

D. Răducanu Popescu atașatul comercial al României pentru Belgia și Olanda a trimis următorul raport:

Guvernul belgian pentru a preveni neajunsurile la care ar fi expusă populațiunea din partea speculanților a luat măsuri ca să se fixeze maximum la care pot ajunge prețurile articolelor mai principale, contravenienții fiind urmăriți de autorități. Astfel la Anvers s'a fixat: Grâu l-a calitate, maximum frs. 28% kgr. făină 00 frs. 38% kgr. Pâinea de 1 k. 0.40 ct. Lapte nesmântănit, 28% crem. 0.25 ct. litru. Lapte amestecat, 15% cremă, 0.16 ct. litru. Lapte că-

litate inferioară 0.10 ct. litru. Mazăre ordinară 0.45 ct. litru^o). Fasole ordinară, 0.45 ct. litru. Orez ordinar 0.40 ct. kgr. Sarea de bucătărie 0.10 ct. kgr. Cartofi 0.10—15 ct. kgr. Cărbuni I Calitate 80% frs. 42% kgr. Cărbuni 60% frs. 41% kgr. Antracit 30—50, frs. 52% kgr. Antracit 50/80 frs. 51% kgr.

Pedeapsa pentru ori care ar erija prețuri superioare celor stabilite, este de 1 lună până la 5 ani închisoare și amendă de frs. 26—500, iar mărfurile confiscate.

Comisiunea de rechizițiune, prin expertul său, a plătit pentru partizi de grâu mai mari frs. 21% kgr. în magazie. Orz cu puțin miros, frs. 19% kgr. la depozitul militar, iar ovăș frs. 27% kgr. cu toate taxele de intrare și spese de transport calculate frs. 6—7% ceea ce ar reveni la frs. 20—21 neto.

Dat fiind starea de asediu și aplicarea legii martiale, mișcarea vaselor în port, este subordonată de asemenea, guvernoratului militar. Nici un vapor nu poate intra sau ieși fără autorizațiune prealabilă. Portul este închis.

Nesiguranta vapoarelor pe drum, face pe toți cei cari au marfă flotantă spre Anvers, să se teamă de soarta avutului lor.

Nimeni aici nu ia nici un fel de angajament. Mărfurile prompte, se vând numai contra numerar. Documentele expediate, pe lângă că sunt expuse să nu sosească la destinație, afară de aceasta, astăzi nu au nici o valoare, ori care ar fi emitentul.

Disparițiunea bruscă a monedei divizionare din tranșacțiunile curente și afluența la ghișeurile Băncii Naționale a determinat statul, să autorizeze punerea în circulație a hârtiei monedă a 5 lei bucata, ceea ce se vede de trei zile pe piață.

Scutul Băncii Naționale se menține tot la 7%. Moratoriul s'a decretat odată cu legile referitoare la starea de războiu.

În vederea protejării comerțului s'a constituit un sindicat de bancheri (băncile cele mai principale din Belgia) pentru a garanta vis-à-vis de Banca Națională, operațiunile de împrumut pe titluri, operațiune pe care aceasta din urmă a admis-o.

Capitalul provizoriu este de 100 milioane și va putea fi mărit prin noi adesiuni. Acest capital va servi de garanție a lichidării operațiunilor care se pot urca la o sumă de patru ori mai mare decât totalul sindicatului și chiar pentru ori care operațiuni ar fi admise de comitetul sindicatului. Acest consiliu se compune din 7 membri. Se zice că se vor alipi și Casa generală de economie.

Scopul ce urmărește acest consiliu nu este de a face operațiuni noi. Împrumuturile solicitate la Banca Națională sunt numai în vederea de a rambursa pe creditori, de a face față angajamentelor luate în prețuia războiului, a veni în ajutorul industriilor pe cari le patronază, mai ales pentru plata salariilor și a ajuta pe clienți pentru satisfacerea trebuințelor existentei zilnice.

Moratoriu. Bursele închise prin ordonante oficiale. Retragerea depozitelor dela bănci reglementată până la 15 August c., cele cari nu trec de frs 1000 a se rambursa la cerere, iar cele cari depășesc frs. 1000 se pot ridica până la concurența acestei sume plus 10% din ceea ce depunătorul are să mai primească.

* Se vând ca liquidole per. litru.

Pentru vatrele ostașilor.

Colecta „Reunitei femeilor române din Arad și provincie”.

Dna Aurelia Dr. Petran, casiera Reunitei ne trimite listele de mai la vale.

Aurora Moldovan, Arad 10 cor. (fără listă).

Pe lista dnei Sofia Beleş:

Ioan I. Papp episcop 500 cor.; Reun. fem. rom. 100 cor.; Sofia Beleş 30 cor.; Vasile Beleş protopop 20 cor.; Anton Mocsonyi de Foen, mare proprietar Bulci 200 cor.; Petru Ionașiu și soția, secretar dom. 20 cor.; P. Rozvan și familia 30 cor.; Dr. Stefan C. Pop și familia 40 cor.; Livia Dr. Vuia 10 cor.; Hermina Vasilon 10 cor.; Ana Dr. Demlan 20 cor.; Helene Goldis 20 cor.; Sophia Papp 20 cor.; Cornelia Dr. Iacob 10 cor.; Lidia Tulcan 10 cor.;

Pe lista dnei Georgiu Popovici, paroh gr. or. Taipas. Văd. I. Salăgian 1 cor.; Petru Frențiu 1 cor.; Pavel

Leu 1 cor.; Ioan Rob 1 cor.; Georgiu Negruț 1 cor.; Georgiu Decian 0.40 cor.; Schberfer Árpád 1 cor.; Mátyé János 60 fil.; Oltean Flore 40 fil.; Petru Balas 1 cor.; Teodor Panea 1 cor.; Maria Opre 2 cor.; Roth József 1 cor.; Onuț Bulzan 40 fil.; Petru Vidlean 60 Szűcs Ferencz 60 fil.; Elena Negruț 2 cor.; Ana Negruț 10 fil.; Teodor Rob 1 cor.; Petru Bunta 2 cor.; N. N. 2 cor.; Teodor Bunta 2 cor.; Georgiu Negruț 1 cor.; Flore Pușcaș 40 fil.; Petru Negruț 40 fil.; Teodor Strimb 10 fil.; Horváth István 60 fil.; Teodor Bunta 40 fil.; Petru Lucuța 20 fil.; Ioan Chirilescu 1 cor.; George Vid 1 cor.; Hipp János 1 cor. Suma totală 29.20 cor.

Pe lista dnei Elena Popovici, preteasă, Bârsa.

Elena Popovici 1 cor.; Aurelia Drincu 1 cor.; Vasile A. Drincu 1 cor.; Măriuță Cev 20 fil.; Maria Halmăjan 10 fil.; Filimon Ardelean Chisindia 2 cor.; Flore Bărbăteii Chisindia 20 fil.; Zeni Aliman 20 fil.; Florița Feier 10 fil. Măriuța Dingor 10 fil.; Nutia Draga 10 fil.; Anisie Grec 20 fil.; Andea Danci 8 fil.; Florița Floruț 10 fil.; Sida Feier 20 fil. vād. Eva Tiucra 20 fil.; Zeni Tiucra 20 fil.; Anisie Susan 20 fil.; Esti Gábor 30 fil.; Terezia Aliman 20 fil.; Găfite Floruți 20 fileri; Ioan Susan 10 fil.; Ioan Iercan 20 fil.; Constan Lajos 20 fil.; Brândușa Mătcău 20 fil.; Todor Susan 10 fil.; Todor Tambor 10 fil.; Aran Tudur 20 fil.; Veselina Faur 20 fil.; Elena Brihan 10 fil.; Pavel Draga 20 fil.; Măriuța Tiucra 20 fil.; Zaharie Lung 10 fil.; Anisie Mătcău 20 fil.; Mihai Brihan 20 fil.; Lena Birău 20 fil.; Andea Mătcău 10 fil.; Anisie Rați 20 fil.; Măriuța Draga 10 fil.; Saveta Rați 20 fil.; Sabina Rați 20 fil.; Ana Draga 20 fil.; Ploare Anca 20 fil.; Todor Susan 10 fil.; Elena Danci 40 fil.; Axentie Ţica 10 fil.; Linca Mătcău 20 fil.; Mărie Birău 50 fil.; Raveca Faur 20 fil.; Mărie Birău 10 fil.; Măriuța Răpsgan 30 fil.; Ana Mătcău 10 fil.; Titus Draga 20 fil.; Iosa Faur 10 fil.; Todor Ardelean 10 fil.; Anisie Anca 40 fil.; Anisie Halle 40 fil.; Ioan Anca 20 fil.; Anuția Draga 40 fil.; Zeni Mătcău 40 fil.; Todor Birău 20 fil.; Todor Faur 10 fil.; Catiția Susan 10 fil.; Florița Aliman 10 fil.; Roth Lajos 1 cor.; Gligor Mătcău 50 fil.; Anuția Faur 10 fil.; Anisie Faur 30 fil.; Pavel Hirina 1 cor. Suma totală 19.68 cor.

Pe lista dnei Lucreția Cosma, Răpsig.

Mihail Cosma 2 cor.; Stefan Heret 1 cor.; Ierkan Isai 40 fil.; Pavel Ursza 40 fil.; Gavrilă Drăgan 50 fil.; Ioan Ardelean 30 fil.; Onu Crișan 1 cor.; vād. Tudor Iercan 30 fil.; Petroman Mitru 50 fil.; Ioan Burta 20 fil.; Kiss Anna 30 fil.; Petroman Pavel 20 fil.; Indrika Mikulac 40 fil.; Simion Ardelean 30 fil.; Popa Simion 40 fil.; vād. Terentiu Iercan 6 cor.; Hevesi Adolfiné 1 cor.; Deutsch Hermin 50 fil. Suma 15.90 coroane.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 15 Septembrie 1914.

Contele Tisza și Românii. În legătură cu telegrama contelui Tisza, ministrul-president al țării, trimisă ambasadorului nostru la București, contelui Otocar Czernin, și publicată în ziarul nostru (Nr. 86), primim din Budapesta informațiunea, că domnul ministru-president a făcut în clubul partidului guvernamental, în cerc mai restrâns, o declarațiune foarte însemnată, referitoare la rezultatul tratativelor purtat cu conducătorii și reprezentanții poporului român din patrie. Domnul ministru-president a declarat, că tratativele n'au dus la rezultatul dorit mai ales din cauza, că opiniunea publică maghiară, cu deosebire cea din Transilvania, fiind cu mare încredere față de conducerea politică a Românilor, a îngreunat foarte mult realizarea dorințelor și intențiunilor nobile ale Esceleței Sale, dlui ministru-president, conte Tisza. Acum însă, convingându-se toți despre loialitatea și patriotismul splendid al poporului român din patrie, dovedit cu prisosință în zilele cele mai grele și mai critice, neîncrederea a dispărut și nimic nu va mai sta în cale, ca guvernul ungar să-și realizeze neîmpiedecat intențiunile salutare față de poporul român din statul ungar. Declarația aceasta a dlui prim-ministru a fost aprobată și aplaudată, — după cum ni se scrie, — de toți cei ce se aflau în jurul Esceleței Sale. („T. R.”)

Naționalități de dincoace și de dincolo, pe câmpul de războiu din nord. Într'o dare de seamă mai lungă a ziarului „Pester Lloyd” despre lupta dela Lemberg, găsim următoarele două pasagii:

„Rușii prinși aici îndată au fost mângăiați. Românii basarabeni cari se află printre ei sunt de-adreptul veseli. Nu mai puțin, de sine înțelese, sunt bine dispuși soldații evrei din Rusia”.

„Soldații sanitari, angajați la transport, merg atât de departe în atenția lor încât întreabă pe fiecare rănit cărei naționalități aparține. Se face aceasta cu scopul ca după cât e posibil fiecare să ajungă între conaționalii săi, împreună să poată petrece și să nu se plictisească.”

Un alt ziar unguresc scrie sub titlul „Gloria soldaților maghiari”: „Am fost martorul unei mici întâmplări care e caracteristică pentru unitatea armatei rusești. Armata noastră înaintând a dat într'o holdă de cucuruz de 3 companii rusești. Indată a năvălit și a început să tragă focuri asupra lor. Când au început și ele atacul deodată cuvinte românești mi-au izbit urechea. Un subofițer a strigat românește:

— Nu ne împușcați, suntem frații voștri!

Armata noastră le-a impresurat și după ce le-a desarmat s'a aflat că sunt compuse din Români basarabeni cari de abia au așteptat prilejul să ni se predea. Doar Rusul li-a călcat odată în picioare libertatea. Soldații români din Rusia au venit la noi plini de bucurie și au cerut ca să nu fie prizonieri, ci să poată lupta ca soldați împotriva acelei armate, ai cărei partași jurai au fost cu un pătrar de oră mai înainte”.

„Nouii contribuții la colecția „ciudățeniilor”.

Austro-ungarii din București. Sub acest titlu, cetim în ziarul maghiare „Societatea austriacă și ungară din București a ținut o ședință sub președinția lui dr. Cornel Diaconovici, în care au dat expresie satisfacției lor, pentru că ziarul „Ziua” spulberă minciunile rusești și sârbești, informând precis lumea românească despre biruințele armatei austro-ungare.

Maxim Gorki în armata rusească. „Universul” din București e informat că marele poet rus Maxim Gorki a fost înrolat în armata rusească.

Ultima oră.

TRUPELE NOASTRE ÎN NOUILE POZIȚIUNI.

Dela cartierul presei se anunță: Așezarea trupelor noastre în noile pozițiuni a decurs în ordinea cea mai perfectă. Dușmanul slăbit de puteri a fost incapabil de a tulbura mișcările trupelor noastre. Trupele noastre se retrag având simțământul înălțător al biruinței în noile poziții, unde deși e vremea cea mai urâtă se pregătesc în dispoziția cea mai excelentă pentru noul lupte Ele au luat dela dușman 10.000 prizonieri și 50 tunuri.

LUPTA MILIOANELOR.

Berlin. — Statul major german comunică: Pe câmpul de războiu dela apus și în jurul Parisului lupta continuă încă cu inversunare, dar până acum fără rezultat hotărâtor. Mai ales la arpa dreaptă se dă o luptă foarte crâncenă. Încercarea Francezilor de a forța centrul nostru, a fost respinsă.

POȘTA REDACȚIEI.

D-na St. Jldovin. Adresa dlui Stanciu e: Arad, școala de fete română str. Deák-Ferencz.

D. Traian Olariu. Încă nu se știe cu siguranță. Probabil în 16 sau în 18 c.

Simion Madincea. Adevărat, că războiul se bazează și pe naivitate, dar nu pe naivitatea versificatorilor... D-ta vei fi crezând, că noi n'avem „înmuri” și cântece de război, de vrei să ne dai unul cu orice preț... Astfel numai înțelegem strofele ca:

Să arunce voinici de frunte:

Români-lei și brazi de munte

La arme, să învingem!

Când brațul țara ne cere

De noi chiar și moartea pier, —

Dar încă lupii, ce-avem!...

Cel-ce-și împlineste sfânta datorință,

Săceră în cerluri și-aici biruință;

Cel-ce pentru țară și-al ei rege moare,

Etern străluci-va, ca un mândru soare!

Redactor responsabil: Constantin Savu.